

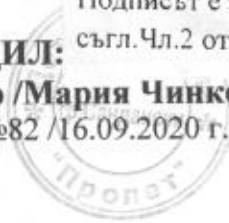

Детска градина "Пролет", гр. Сандански

ПК2800 ул."Теменуга"№2 тел.: 0892234642 e-mail: cdg.prolet@mail.bg

Подписът е заличен
съгл.Чл.2 от ЗЗЛД

УТВЪРДИЛ:
Директор /Мария Чинкова/
Заповед №82 /16.09.2020 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА В ДГ "ПРОЛЕТ", ГРАД САНДАНСКИ ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021

1.ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по Превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на Правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата на ДГ "Пролет" гр.Сандански за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- 1.Закон за предучилищно и училищно образование.
- 2.Наредба за приобщаващо образование .
- 3.Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства /2015-2020/.
- 4.План за действие по изпълнение на националната Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства /2015-2020/.
- 5.Национална стратегия за повишаване на грамотността /2014-2020/.
6. Национална стратегия за учене през целия живот /2014-2020 /.
- 7.Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество /2010-2020 г./.
- 8.Национална стратегия на Р България за интегриране на ромите /2012-2020 г./.
- 9.Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.
- 10.Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване до 2020 г.
- 11.Областни и общински мерки за превенция от отпадане.

В Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите в образователната система /2013-2020 г./, преждевременното напускане на училище е дифинирано, като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на:

- 1.Успешен преход между различните степени на образование.
- 2.Гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на предучилищното и училищно образование, с цел придобиване на ключови компетентности.
- 3.Разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене.
- 4.Добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който

II. РИСКОВЕ

Преждевременното напускане на училище, респ. детската градина, води още до нарастване на рисковете от социално изключване и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждеременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

При изготвянето на програмата се отчитат:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната образователна култура, работата в екип в рамките на образователната общност;
3. Координираните мерки на всички нива;
4. Проследяване на напредъка на ниво детска градина.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на деца от ДГ "Пролет" чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане от детската градина и напускане на образователната система;

- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на ПГ в детската градина с оглед ограничаване на последиците от тях;

- планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на ДГ "Пролет" чрез:

2.1. Индивидуална работа с деца за оказване на обща и специална подкрепа.

2.2. Повишаване участието и ангажираността на родителите в образователния процес на детската градина.

2.3. Разяснителна работа с родителите относно техните права и задължения и рисковете при отпадане на детето от образователната система.

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на ПГ в детската градина

- създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я;

- завръщане на преждеременно напусналите към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: целодневна, полудневна, почасова и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и потребностите на детето;

- популяризиране на възможностите за учене в клубове, библиотеки, читалища, младежки центрове, регионални и местни центрове.

III. ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ПОДГОТВИТЕЛНИ ГРУПИ ЗА УЧИЛИЩЕ :

Причините за преждевременното напускане на ПГ в детската градина могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Социално-икономически причини;
2. Образователни причини;
3. Етнокултурни причини;
4. Институционални причини;
5. Причини, свързани със здравния статус.

- Лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- Ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите (дрехи, храна, учебни материали и консумативи необходими за извършване на образователния процес);

- Използване на детето не посещаващо детската градина като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);

➤ **Образователните причини:**

- Не владеене на български език и произтичащи от това затрудненията при усвояване на учебния материал;
- слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да посещава детска градина;
- наличие на конфликтни отношения м/у родители и/или учители и др.

➤ **Етнокултурни причини:**

- по-ниска ценност на образованието;
- страх на родителите поради опасност от откраждане или отвлечане на детето;
- страх на родителите от приобщаване към друга религия и култура.

➤ **Психологически причини:**

- Чувство за неувереност и неуспех;
- Отчуждение от социалната група;
- Трудно преодоляване на езиковата бариера и невъзможност за изява.

➤ **Институционални причини;**

- недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на системата на образование;
- недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система.

Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и на ниво детска градина. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на образователната система.

➤ **Причини, свързани със здравния статус;**

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности. Рисковете за преждевременното напускане на образователната система са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

Детска градина "Пролет" има последователната политика в посока реализиране на дейности, залегнали в Стратегията ѝ за развитие, подчинени на принципите за:

1. Хуманизиране и демократизиране дейността на детската градина и поставяне на детето в центъра на педагогическите взаимодействия.
2. Реализиране на ценностите и принципите на педагогиката за толерантност и ненасилие.
3. Позитивното образование да бъде в основата на педагогическото взаимодействие.
4. Подкрепа на децата и техните семейства да става чрез педагогика на сътрудничеството.

Политиките и мерките, които ДГ "Пролет" предприема за преодоляване на причините

всяко дете.

Политики и мерки в ДГ "Пролет", произтичащи от:

➤ **Семейни и социални причини:**

- *Възможно е нежелание на родителите* детето да ходи на детска градина поради страх от социална изолация, невъзможност за адаптиране към останалите деца; по-ниска самооценка.

Мерки: - Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства, заминали в чужбина.

- *Трудова миграция на родителите.* Напускане на единия или и двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставяне на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с трудната социална обстановка и новите модели на поведение на децата.

Мерки: Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“ –гр. Сандански /работа с психолог и социален работник, ресурсен учител/.

- *Липса на грижи* от страна на заминали родители за чужбина, както и за болни членове на семейството;

Мерки: Оказване на социална помощ – чрез дарителски акции.

- *Недостатъчна образованост на родителите* и липса или занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в липса на режим, неконтролиране на проявите на детето, незаинтересованост към неговите постижения, както и към подготовката за училище.

Мерки: Мотивиране на родителите и приобщаване на тези деца за посещаване целодневна форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители.

- *Чести конфликти между агресивни родители* – побой, домашно насилие, развод, посегателство от страна на нови партньори на един от двамата родители.

Мерки: В най-честите случаи детската градина се превръща в единствено защитено място за детето. Търси се контакт с родителите, обяснява се какво е поведението на детето и се препоръчва консултация с психолог. При необходимост се сезира отдел „Закрила на детето“.

IV.МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕВЕНЦИЯТА ОТ ОТПАДАНЕ

- **УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА** за преждевременно напусналите подготвителни групи за училище. Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има деца от рискови групи /съобразно различните причини от отпадане/;
- **КООРДИНИРАНЕ ДЕЙСТВИЯТА** на учителите с тези на ръководството на ДГ "Пролет";
- **КВАЛИФИКАЦИЯ** на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;
- Провеждане на обучителен семинар на педагогическите специалисти за справяне с последиците от агресия и насилие в семейството и детската градина;
- Провеждане на вътрешна квалификация и обучения за агресията и насилието и начините за разрешаване на конфликти;

РЕАЛИЗИРАНЕ НА КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ за постигане целите на програмата:

- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността.
  - Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
  - Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.
  - Създаване на условия за включване на детето в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.
  - Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности.
  - Индивидуална подкрепа за детето от личност, на която има доверие.
  - Участие на родителите на детето в дейности в полза на групата или детската градина/ даване на добър пример за подражание/.
  - Други дейности, определени с правилника за дейността на ДГ "Пролет".
  - ИЗГРАЖДАНЕ на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на подготвителна група за училище.
  - Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна ИНТЕРАКТИВНА СРЕДА.
  - Поставяне на детето в АКТИВНА ПОЗИЦИЯ по отношение на усвояването на нови знания и умения и тяхната практическа приложимост.
  - Превръщането на детската градина в ПРИЯТНО И ЖЕЛАНО МЯСТО за децата чрез използване на ИНОВАТИВНИ педагогически методи и форми за усвояване на нови знания.
  - Извършване на ефективна ДИФЕРЕНЦИРАНА работа с децата с намалена успеваемост.
  - Провеждане на анкета с родителите на тези деца за установяване на причините за проблема.
  - Подготовка на децата за новата социална роля на УЧЕНИК и продължаване на образованието.
  - Привеждане ДИСЦИПЛИНАТА на децата в съответствие с новите обществени реалности.
- Изграждане на съдържателен и многообразен образователен процес.
- Осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация за учене у децата чрез ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА.
  - **ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ и работа с родителската общност.**
  - Приобщаване на децата към общочовешките ценности и подготовката им за пълноценен живот в съвременните обществено-икономически условия.
  - Организиране на Дарителска кампания.
  - Поставянето на приоритет в работата на учителите в подготвителни групи за формирането на личностни умения у децата за адекватно СОЦИАЛНО ПОВЕДЕНИЕ в съвременните динамични обществено-икономически условия.
  - Създаване условия за личностна изява на всяко дете.
  - Организиране на творчески и спортни дейности с общ интерес.

Провеждат се и редица други дейности, довели в годините до утвърждаването на детска градина "Пролет" като институция която работи с грижа за всяко дете.